

(آموزش پزشکی)

بررسی ویژگی‌های فردی و تحصیلی دانشجویان پزشکی ناموفق در مقایسه با دانشجویان موفق

مظفر خزاعی^{*۱} (Ph.D)، منصور رضائی^آ (Ph.D)، صدیقه خزاعی^آ (M.Sc)

۱ - دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه، مرکز تحقیقات تولید مثل

۲ - دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه، گروه آمار زیستی

۳ - دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه، مرکز تحقیقات پاتولوژی ملکولی

چکیده

سابقه و هدف: افت تحصیلی و مشروطی دانشجویان یکی از مشکلات عمده مراکز آموزش عالی کشور است. مطالعه حاضر به منظور مقایسه ویژگی‌های فردی و تحصیلی دانشجویان پزشکی ناموفق و موفق در دانشکده پزشکی کرمانشاه انجام گردید.

مواد و روش‌ها: این مطالعه از نوع مورد شاهدهی است و در آن مشخصات فردی و تحصیلی کلیه دانشجویان مشروط از سال ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۴ و به تعداد برابر از دانشجویان مشابه از نظر مقطع و سال تحصیلی و با معدل بالاتر از ۱۵ و فاقد مشروطی، جمع‌آوری و در فرم‌های مطالعه ثبت گردید. تجزیه و تحلیل داده‌ها بر اساس دو گروه از دانشجویان مشروط و غیر مشروط با استفاده از نرم افزار SPSS و جداول توزیع فراوانی، محاسبه میانگین و انحراف معیار انجام گردید. برای مقایسه میانگین متغیرهای کمی در دو گروه از آزمون t مستقل و آزمون F و برای مقایسه دو گروه از نظر متغیرهای کیفی از آزمون χ^2 و فیشر و برای تعیین همبستگی از ضریب همبستگی پیرسون استفاده شد.

یافته‌ها: بین دو گروه دانشجویان از نظر سن، جنس، فاصله دیپلم تا دانشگاه، معدل دیپلم، سواد پدر و مادر، تاهل، داشتن شغل اضافی، سهمیه قبولی در کنکور و میانگین تمامی دروس تخصصی در کنکور سراسری اختلاف آماری معنی‌دار وجود داشت ($P < 0/05$). اما از لحاظ سکونت در خوابگاه و نوع دیپلم اختلاف معنی‌داری وجود نداشت. بیش‌ترین همبستگی بین افت تحصیلی با سهمیه و معدل دیپلم وجود داشت.

نتیجه‌گیری: با توجه به اختلاف معنی‌دار در بسیاری از ویژگی‌های فردی و تحصیلی بین دانشجویان موفق و ناموفق، توجه و برنامه‌ریزی خاص در این زمینه ضروری به نظر می‌رسد.

واژه‌های کلیدی: دانشجویان پزشکی، ویژگی‌های فردی، ویژگی‌های تحصیلی، مشروطی، موفق، ناموفق

مقدمه

هر ساله تعدادی از دانشجویان رشته‌های مختلف علوم پزشکی مشروط شده، ترک تحصیل نموده و یا نمی‌توانند تحصیلات خود را به موقع به پایان برسانند. کاهش عملکرد تحصیلی دانشجویان از سطحی رضایت بخش به سطحی

نامطلوب، یکی از مشکلات مهم نظام‌های آموزشی است که با اتلاف هزینه‌های جاری، سرخوردگی و از دست رفتن روحیه فراگیران، جلوگیری از شکوفایی استعدادها و توانایی‌های فردی، خسارات زیادی را به دانشجو، خانواده وی، دانشگاه و جامعه وارد می‌کند [۲ و ۱]. پیش‌گیری از شکست تحصیلی و

آسیب‌های روان‌شناختی متعاقب آن و بهبود کیفیت آموزشی و بازده تحصیلی در گرو توجه به ویژگی‌های فردی و تحصیلی دانشجویان و عوامل مؤثر بر فرآیند آموزش و عملکرد آنان است [۳].

میزان افت تحصیلی و مشروط شدن در دانشگاه‌های علوم پزشکی متفاوت است. در بررسی علل عدم موفقیت تحصیلی دانشجویان رشته‌های پیراپزشکی کاشان معدل پائین دیپلم، فاصله زمانی برای ورود به دانشگاه و بومی نبودن را به عنوان مهم‌ترین عوامل عدم موفقیت تحصیلی دانسته، عدم دقت و تمرکز در کلاس درس، فقدان برنامه ریزی را مرتبط دانسته ولی تاثیر سن، جنس، سهمیه قبولی، وضعیت تاهل، وضعیت اشتغال، وضعیت اقتصادی خانواده، روش مطالعه، علاقه به رشته و تحصیلات والدین را بر افت تحصیلی معنی‌دار نیافتند [۴]. در دانشکده پیراپزشکی ارتش بین افت تحصیلی دانشجویان پرستاری و سن، معدل دیپلم، محل سکونت، وضعیت تاهل، استفاده از سهمیه غیر مناطق، شغل جانبی، شغل مادر و میزان درآمد فردی ارتباط معنی‌دار یافتند. در حالی که افت تحصیلی با جنس، میزان تحصیلات والدین، شغل پدر و درآمد خانوادگی، ارتباط معنی‌دار نشان نداد. در این مطالعه بیش‌ترین تاثیر بر افت تحصیلی، داشتن شغل جانبی و سن اعمال می‌کرد [۵].

در یک مطالعه، سابقه مردودی در دبیرستان در دانشجویان مشروط (۳۹/۷٪) بیش‌تر از گروه کنترل (۱۶/۶٪) بود و بین معدل سال آخر دبیرستان و افت تحصیلی همبستگی منفی و معنی‌دار وجود داشت. همچنین مشکلات خانوادگی را از عوامل مؤثر بر افت تحصیلی دانستند [۶]. در یک مطالعه توصیفی - تحلیلی در دانشگاه علوم پزشکی مشهد اعلام شد که میزان افت تحصیلی در سال‌های اول و دوم تحصیلی بیش‌تر بوده و افت تحصیلی با معدل دوره دبیرستان، جنس و سهمیه ورودی ارتباط دارد [۱].

در مطالعه مورد-شاهدی در مورد دانشجویان روزانه دانشگاه علوم پزشکی لرستان نشان داده شد که افت تحصیلی در دانشجویان پسر بیش‌تر است، بین سن و معدل همبستگی

منفی وجود داشت و بین وضعیت تاهل و افت تحصیلی رابطه معنی‌دار و بین محل سکونت (خوابگاهی و غیر خوابگاهی) و افت تحصیلی رابطه‌ای وجود نداشت. همچنین میزان مشروطی در بین دانشجویان سهمیه شاهد بیشتر بوده و بین سطح اقتصادی و اجتماعی و افت تحصیلی نیز همبستگی وجود داشت [۲].

در یک بررسی مقطعی، علل مشروطی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی شیراز نشان داده شد که عوامل مؤثر بر مشروط شدن دانشجویان شامل: سن بالاتر، جنس (درجنس مذکر بیش‌تر)، معدل کتبی سال چهارم دبیرستان، نوع سهمیه قبولی در دانشگاه و مشکلات خانوادگی دانشجویان می‌باشد [۷].

در مطالعه دیگر در مقایسه بین دانشجویان موفق و ناموفق دریافتند که معدل دوران متوسطه، میزان علاقه به رشته پزشکی، انگیزه، سطح تحصیل والدین در دانشجویان موفق بالاتر از دانشجویان ناموفق است. بعلاوه در دانشجویان ناموفق، فاصله بین اخذ دیپلم و ورود به دانشگاه بیش‌تر و میزان حضور در خوابگاه بالاتر بوده و اغلب سهمیه ایثارگران داشتند [۸].

در یک بررسی توصیفی - تحلیلی از روند تحصیلی دانشجویان پزشکی همدان اعلام شد که دانشجویان دختر، مجرد و جوان‌تر در مقایسه با دانشجویان پسر، متاهل و مسن‌تر، از میانگین نمرات بهتری در دروس تخصصی و عمومی برخوردارند، همچنین دانشجویان سهمیه آزاد و مناطق وضعیت تحصیلی بهتری از دانشجویان سهمیه ایثارگر و شاهد دارند [۹]. یک مطالعه در امریکا نشان داد که بخشی از دانشجویان پزشکی یک دانشگاه دچار افت تحصیلی بوده که اغلب به دلیل نارسایی علمی آنان بوده است [۱۰] و مطالعه دیگر در انگلیس نشان داد که افت تحصیلی دانشجویان دندان پزشکی منجر به افت کیفیت خدمات دندان پزشکی گردیده است [۱۱].

با توجه به ضرورت بررسی علل مشروطی و افت تحصیلی دانشجویان پزشکی، مطالعه حاضر با هدف مقایسه ویژگی‌های فردی و تحصیلی دانشجویان پزشکی ناموفق و موفق در دانشکده پزشکی کرمانشاه انجام شد.

مواد و روش‌ها

این مطالعه از نوع مورد-شاهدی است که در مورد دانشجویان پزشکی دانشکده پزشکی کرمانشاه انجام شد. کلیه دانشجویان مشروط دانشکده پزشکی کرمانشاه (۱۱۵ نفر) از نیمسال اول سال تحصیلی ۸۱-۸۰ تا پایان نیمسال دوم سال تحصیلی ۸۴-۸۳ به مدت ۸ ترم، که حداقل یک‌بار مشروط شده بودند به عنوان دانشجوی ناموفق و یک صد نفر از دانشجویان مشابه از نظر مقطع و سال تحصیلی و با معدل بالاتر از ۱۵ و فاقد مشروطی به عنوان دانشجوی موفق، انتخاب و وارد مطالعه شدند. فرم مشخصات فردی شامل ۱۱ سوال (جنس، سن، سال ورود به دانشگاه، سهمیه کنکور، فاصله اخذ دیپلم تا ورود به دانشگاه، نوع دیپلم، تاهل، شغل پدر و مادر، سکونت در خوابگاه و داشتن شغل) و فرم مشخصات تحصیلی شامل معدل دیپلم، معدل دانشگاه، درصد دروس اختصاصی کنکور، تعداد ترم‌های مشروطی، مقطع و معدل مشروطی) از روی پرونده‌های دانشجویان از حوزه‌های معاونت آموزشی و دانشجویی دانشگاه و آموزش دانشکده پزشکی تکمیل گردید. (اسامی دانشجویان با استفاده از کد در جداول ثبت گردید). در مورد برخی نواقص از روش‌های دیگر نظیر مصاحبه با دانشجو برای تکمیل فرم‌ها استفاده شد.

تجزیه و تحلیل داده‌ها بر اساس مقایسه دو گروه از دانشجویان مشروط (ناموفق) و غیر مشروط (موفق، کنترل) با استفاده از نرم افزار SPSS 11.5 انجام گرفت. برای توصیف مشخصه‌های دانشجویان دو گروه از جداول توزیع فراوانی و محاسبه میانگین و انحراف معیار استفاده شد. برای مقایسه میانگین متغیرهای کمی در دو گروه از آزمون t مستقل و آزمون

F و برای مقایسه دو گروه از نظر متغیرهای کیفی از آزمون X^2 و فیشر استفاده شد. همچنین همبستگی بین هریک از عوامل و افت تحصیلی با استفاده از ضریب همبستگی پیرسون محاسبه و $P < 0/05$ معنی دار در نظر گرفته شد.

نتایج

در طی ۸ ترم مورد مطالعه، ۱۹۹ مورد مشروطی وجود داشت، به طور متوسط ۲۵ مورد در هر ترم که ۸ مورد آن (۴٪) مربوط به دانشجویان میهمان و ۱۹۱ مورد مربوط به دانشجویان دانشکده پزشکی کرمانشاه است.

میزان مشروطی در مقاطع مختلف علوم پایه، فیزیوتولوژی و کارآموزی به ترتیب ۸۰/۶٪، ۱۶/۷۵٪ و ۳/۵٪ است. برخی دانشجویان (۳۰٪) بیش از یک بار مشروطی داشتند. بین دو گروه دانشجویان موفق و ناموفق از نظر میانگین سن، جنس، فاصله دیپلم تا دانشگاه، معدل دیپلم، تحصیلات پدر و مادر، تاهل، داشتن شغل اضافی، سهمیه قبولی در کنکور و میانگین تمامی دروس تخصصی در کنکور (زیست شناسی، شیمی، ریاضی و فیزیک) اختلاف آماری معنی دار وجود داشت ($P < 0/05$). در حالی که از لحاظ سکونت در خوابگاه و نوع دیپلم اختلاف آماری معنی داری بین دو گروه وجود نداشت (جداول ۱ و ۲).

از متغیرهای کیفی به ترتیب سهمیه کنکور، تحصیلات والدین و فاصله دیپلم تا دانشگاه ($P = 0/001$)، تاهل و جنسیت ($P < 0/01$) و از متغیرهای کمی به ترتیب معدل دیپلم، میانگین دروس شیمی و زیست شناسی در کنکور و سن بیش‌ترین تاثیر را بر مشروطی و افت تحصیلی نشان دادند.

جدول ۱. مقایسه میانگین درصد دروس تخصصی کنکور سراسری در دانشجویان ناموفق و موفق

دروس تخصصی در کنکور سراسری	دانشجویان ناموفق	دانشجویان موفق	p
زیست شناسی	۶۰/۸۴ ± ۲۱	۷۵/۵۳ ± ۹/۷۵	= 0/001
شیمی	۶۰/۶۹ ± ۲۲/۵۷	۷۸/۴۴ ± ۹/۱۵	= 0/001
ریاضی	۲۲/۸۱ ± ۱۹/۲۵	۳۷/۱۲ ± ۱۸/۴۵	= 0/001
فیزیک	۳۹/۲۶ ± ۲۷/۶۴	۵۶/۸۶ ± ۱۸/۱۳	= 0/001

جدول ۲. ویژگی‌های فردی دانشجویان ناموفق و موفق در دانشکده پزشکی کرمانشاه

معیار مورد بررسی	دانشجویان ناموفق	دانشجویان موفق	p
سن	۲۴/۸۸ ± ۴/۳	۲۲/۱۲ ± ۲/۵	=۰/۰۳
جنس	مونت	%۴۰	<۰/۰۱
	مذکر	%۶۰	
متاهل مجرد	%۱۰/۵	۰	=۰/۰۰۱
	%۸۹/۵	%۱۰۰	
دبیرستان - دانشگاه	سال ۰/۵۴	سال ۰/۱۲	=۰/۰۰۱
	%۶۱/۶	%۹۱	
	%۲۲/۳	%۶	
	%۱۶/۱	%۳	
مناطق غیر مناطق (رزندگان و...)	%۶۵/۸	%۹۷	=۰/۰۰۱
	%۳۴/۲	%۳	
نداشتن شغل اضافی	%۷۸/۱	%۹۴	<۰/۰۵
خوابگاه خارج از خوابگاه	%۵۱/۸	%۴۴/۴	=۰/۲۸۷
	%۴۸/۲	%۵۵/۶	
معدل دیپلم	۱۵/۳۸ ± ۲/۸۵	۱۸/۰۷ ± ۱/۴۲	=۰/۰۰۱
تجربی ریاضی سایر	%۹۶	%۹۳/۸	<۰/۰۵
	%۴	%۲/۷	
	۰	%۳/۵	
کمتر از دیپلم دیپلم و بیش‌تر	%۱۵/۹	%۵/۲	=۰/۰۰۱
	%۵۵/۸	%۸۸/۶	
کمتر از دیپلم دیپلم و بیش‌تر	%۵۶/۶	%۲۲/۷	=۰/۰۰۱
	%۴۳/۴	%۷۶/۳	

دارد. عواملی نظیر مشکلات مالی، خانوادگی، اجتماعی و فرهنگی در مطالعه حاضر مورد بررسی قرار نگرفتند زیرا استفاده از نظرات مستقیم افراد ناموفق از طریق پرسش‌نامه با نوعی فرافکنی و یا عدم تمایل به ارائه پاسخ صحیح همراه است. در عوض علاوه بر معیارهای مختلف فردی و تحصیلی نظیر سایر مطالعات، برای اولین بار از میانگین نمرات دروس تخصصی در کنکور سراسری استفاده گردید که معیار بسیار مهم‌تر و معتبرتری محسوب می‌شود.

بین افزایش سن و افت تحصیلی ارتباط مستقیم وجود دارد که در مطالعه حاضر و سایر مطالعات [۱،۲،۵،۷،۹] مورد توجه قرار گرفته است. در حالی که در برخی مطالعات تاثیر افزایش سن بر افت تحصیلی معنی‌دار نبود [۴]. به نظر ما سن

بحث و نتیجه‌گیری

در این مطالعه بین دو گروه دانشجویان موفق و ناموفق از نظر میانگین سن، جنس، فاصله دیپلم تا دانشگاه، معدل دیپلم، تحصیلات پدر و مادر، تاهل، داشتن شغل اضافی، سهمیه قبولی و میانگین تمامی دروس تخصصی در کنکور سراسری اختلاف آماری معنی‌دار وجود داشت. در حالی که از لحاظ سکونت در خوابگاه و نوع دیپلم اختلاف آماری معنی‌داری دیده نشد. نتایج این بررسی در کلیات با مطالعات مشابه داخل کشور هماهنگ است، خصوصاً ده بزرگی [۸] و صابر فیروزی [۷] در شیراز، فرهادی در لرستان [۲]، درخشان در مشهد [۱] و یوسفی در همدان [۹]، اما در برخی موارد با آن‌ها تفاوت

به تنهایی نمی‌تواند علت افت تحصیلی باشد و مسائل جانبی همراه با آن نظیر تاهل و اشتغال اثر آن را تقویت می‌نماید.

تاثیر جنسیت بر افت تحصیلی در برخی مطالعات [۱،۲،۷،۹] و بررسی حاضر مد نظر قرار گرفته است که در تمامی آن‌ها افت تحصیلی در افراد مذکر بیش از مونث بیان شده است، ولی در بررسی‌های دیگر [۴، ۵، ۸، ۱۰] این عامل رد شده است. جدای از تفاوت رشته‌های تحصیلی مورد بررسی در هر یک از مطالعات، علت افت تحصیلی در زنان و مردان متفاوت است. زنان بیش‌تر به دلایل شخصی نظیر ازدواج و مردان به دلیل برنامه‌های درسی افت تحصیلی دارند و عوامل مادی بر هر دو تاثیر گذار هستند. Buckingham معتقد است که پسران بیش از دختران در معرض افت تحصیلی قرار دارند. در بررسی متغیرهای مختلف فردی، اجتماعی و تحصیلی مشخص گردید که تاثیر عوامل اجتماعی و خانوادگی مثل فقدان پدر بیش از بقیه عوامل برافت تحصیلی پسران موثر بوده است [۱۲].

سه‌میه کنکور در تمامی مطالعات، از جمله بررسی حاضر اثر معنی‌دار بر افت یا پیش‌رفت تحصیلی دانشجویان دارد، به نحوی که دانشجویان سه‌میه مناطق خصوصاً مناطق ۱ و ۲ از شرایط تحصیلی بهتر برخوردار بوده ولی سه‌میه‌های غیر مناطق (رزمندگان، شاهد و...) از افت تحصیلی بیش‌تری برخوردار می‌باشند. در مطالعه حاضر در بین عوامل کیفی، سه‌میه غیر مناطق بیش‌ترین همبستگی را با افت تحصیلی نشان داد. علی‌رغم آگاهی از این موضوع و بیان برخی راه‌کارها در مطالعات قبلی، فکر اساسی در مورد رفع مشکلات بنیادی دانشجویان مذکور بعمل نیامده است، لذا با توجه به حذف دروس پیش دانشگاهی در بسیاری از دانشگاه‌ها، ضرورت برقراری مجدد دروس مذکور و ارائه مناسب و با کیفیت آن دروس توسط مدرسین توانمند، همچنین ارائه خدمات مشاوره‌ای و تحصیلی مطلوب پیشنهاد می‌گردد. همچنین تجدید نظر در شیوه‌گزینش داوطلبان سه‌میه غیر مناطق مثلاً گذراندن موفقیت آمیز حداقل یک ترم مقدماتی و

کلی جهت ورود به رشته‌های تحصیلی سنگین نظیر پزشکی، دندانپزشکی و داروسازی توصیه می‌گردد.

در اکثر مطالعات از جمله بررسی ما، بین معدل سال‌های آخر دبیرستان و افت تحصیلی رابطه معنی‌دار و منفی بیان شده و استفاده از آن در پذیرش دانشجو پیشنهاد گردیده است، اما باید توجه داشت که فقط معدل کتبی سال آخر دبیرستان و سال ماقبل آن به شرط برگزاری آزمون‌های استاندارد معتبر و سراسری می‌تواند ملاک خوبی برای این انتخاب باشد و در غیر این صورت فاقد ارزش می‌باشد.

در مطالعه حاضر اغلب موارد مشروطی دانشجویان پزشکی در مقطع علوم پایه (۸۰٪) و به مقدار کمتر در مقطع فیزیوپاتولوژی (۱۶/۵٪) بود. ماهیت متفاوت دوره بالینی و آزمون‌های آن و احتمالاً ساختار ضعیف‌تر آن‌ها نسبت به آزمون‌های قابل اعتمادتر علوم پایه و فیزیوپاتولوژی می‌تواند از دلایل کاهش افت تحصیلی در مقاطع بالینی دوره پزشکی در این دانشکده باشد. اکثر مطالعات سکونت در خوابگاه را بر افت تحصیلی موثر دانسته‌اند، برخی دیگر [۵] آن را عامل بهبود عملکرد تحصیلی بیان کرده‌اند. باید توجه داشت که سکونت در خوابگاه به تنهایی نمی‌تواند معیار موثری بر افت تحصیلی محسوب شود بلکه می‌بایست امکانات خوابگاه، فاصله آن تا دانشکده، رشته دانشجویان و موارد دیگر را در نظر گرفت.

در مطالعات مشابه خارجی به دلیل تفاوت شرایط پذیرش دانشجو از جمله فقدان سه‌میه بندی و شرایط خاص محیط آموزشی و خوابگاهی عواملی نظیر، خلق و خو، خوش‌بینی، هوش و استعداد، روش و رفتار، رفقا و دوستان و شغل والدین را در موفقیت یا عدم موفقیت دانشجویان مطرح کرده‌اند [۱۳].

نتیجه‌گیری: عمل‌کرد تحصیلی دانشجویان در دانشگاه به عوامل مختلفی از جمله بنیان‌های علمی و خانوادگی قبل از دانشگاه و عملکرد فردی در دانشگاه بستگی دارد. تجمع عوامل تاثیر گذار بر افت تحصیلی نظیر افزایش سن، جنس مذکر، تاهل، سه‌میه غیر مناطق، معدل دیپلم پائین، افزایش فاصله دبیرستان تا دانشگاه، نمرات کمتر دروس تخصصی در

[3] Ghaffarian H. Delaviz H. Ghaedi H. and Alamdari A. The relation of students' educational success and their concerns and general satisfaction. *Journal of Medical Education*. 2003; suppl. 1, 4: (1):96

[4] Moniri R. Ghalebtrash H. and Mussavi Gh. The Reasons of Educational Failure among paramedical students in Kashan University of medical sciences. *Iranian Journal of Medical Education*. 2006; 1: 135-140 (Persian)

[5] Alikhani Sh. Markazi Moghadam N. Bromand S. and Zand Begh M. Evaluation of influencing factors of educational decline of Nursing students of Army University of medical sciences between 2001-2002. *Journal of Army University of Medical Sciences* 2006; 4:819-824(Persian)

[6] Mirzamani M. Correlated of poor academic performance. *Journal of Behavioral Sciences Research* 2004; 2(1):41-47(Persian)

[7] Saberfirozi M. Panjeh Shahin M.R. Mosavi Nasab M. et al. Survey of dropout factors in students of Shiraz University of medical sciences (1998-1999). *Teb V Tazkeh* 2002; 45:16-21(Persian)

[8] Dehbozorgi Gh.R. and Mooseli HA .A survey on dropout risk factors among medical students, Shiraz medical University, 1999. *Journal of Babol University of Medical Sciences* 2003 ;(2): 78-74(Persian)

[9] Yousefi Mashoof R. and Saeedi Jam M. Study in quality of education status of medical students in basic sciences courses Hamadan University of Medical sciences 1989-94. *Teb V Tazkeh* 2002; 45: 21-16 (Persian)

[10] Lazin R. and Neumenn R. Student's characteristics as predictors of drop out from medical school. *Med Edu J*, 1991; 25: 396-404.

[11] Drummond JR. and Duguid R. Students drop out from UK dental schools. *Br Den J*. 1997; 182(9): 347-349

[12] Buchingham J. The puzzle of boy's educational decline, a review of the evidence. *Issue analysis*. 1999; 9: 235-241

[13] Adams E, Shannon AR. And Dwokin PH. The ready to learn program: A school- based model of nurse practioner participation in evaluating school failure. *J Sch Heath* 1996; 66 242-246

کنکور سراسری می تواند احتمال افت تحصیلی و عواقب پس از آن را تشدید بخشد. در پایان توصیه می شود در مطالعات مشابه جهت تعیین پیشرفت یا افت تحصیلی از معیارهایی نظیر معدل کتبی دیپلم، معدل دوره علوم پایه یا سال های اول دانشگاه و نمره آزمون جامع علوم پایه استفاده شود.

تشکر و قدردانی

نویسندگان از ریاست محترم مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی و معاونت محترم آموزشی دانشگاه به خاطر تصویب و مساعدت در انجام طرح و سرکار خانم مزده حریت به خاطر همکاری در جمع آوری اطلاعات تشکر می نمایند.

منابع

[1] Derakhshan A. Khadivzadeh T. and Khoraminia Sh. Indices of educational dropout and the effective factors in medical students of Mashhad medical University. *Journal of Medical Education* 2003; suppl. 1; 4 (1):94

[2] Farhadi A. Kadkhodaei HR. and Hassanpour AN. Effective factors on student's academic dropout in Lorestan University of medical sciences. *Journal of Medical Education*: 2003; suppl. 1; 4; (1): 86

(Medical Education)

Survey of personal and educational characters in unsuccessful medical students in compare with success students

M. Khazaei (Ph.D)^{*1}, M. Rezaei (Ph.D)², S. Khazaei (M.Sc)³

1 - Reproduction Research center, Medical Faculty, Kermanshah University of Medical Sciences, Kermanshah, Iran

2- Bio statistic Department, Medical Faculty, Kermanshah University of Medical sciences

3- Molecular pathology research center, Kermanshah University of Medical sciences

Introduction: Educational failure and dropping out are among the major problems of higher education centers in the country. The present study was performed to compare personal and educational characters of success and unsuccessful medical students in the medical school of Kermanshah.

Materials and Methods: Information about personal and educational characters were collected from all dropped out students, as unsuccessful group, and the students without dropping out and with a educational score more than 15, as control (success) group, during 2001 and 2005. Data analysis was carried out using SPSS software. To compare mean quantitative factors in two groups, in-dependent T test and F test were used, chi-square and fisher test used for qualitative factors, and Pierson correlation coefficient calculated.

Results: There was a significant difference between two successful and unsuccessful students groups with regard to age, sex, diploma score, time gap between graduation from high school and studying in university, parents education, marital status, students job, quota system and mean of all specialized lesson in Konkor examination ($p < 0.05$). No significant difference was observed in the type of diploma and living in university accommodation between two groups.

Conclusion: According to significant differences in many personal and educational characters between two successful and unsuccessful student groups, it seems more attention and special programming is necessary in this field .

Key words: Drop out, Medical students, Personal characters, Educational characters, Success, Unsuccessful.

*Corresponding author: Fax: +98 831 4281563; Tel: +98 831 4274618
mkhazaei1345@yahoo.com